Okruchy historii

„Parafia jest [...] miejscem, gdzie wszyscy wierni mogą się zgromadzić na niedzielną celebrację Eucharystii. Parafia wprowadza lud chrześcijański do uczestniczenia w życiu liturgicznym i gromadzi go podczas tej celebracji; głosi zbawczą naukę Chrystusa; praktykuje miłość Pana w dobrych i braterskich uczynkach".

Katechizm Kościoła Katolickiego, nr 2179.

Początki parafii sięgają pierwszych wieków chrześcijaństwa, kiedy powstawały wspólnoty chrześcijańskie zakładane przez Apostołów i św. Pawła. Wierni zbierali się najczęściej w domach, skoncentrowani na modlitwie, nauczaniu Apostołów i ucztach. Spotkania te charakteryzowały się bliskością wierzących, solidarnością i wzajemną pomocą (Dz 2, 42-47; 4, 32-37).

Już w pierwszych latach istnienia Kościoła widoczna jest jego struktura. Na czele wspólnoty stoi św. Piotr, niepodważalny jest również autorytet Apostołów, do których odwoływano się w niejasnych kwestiach. W nowych wspólnotach ustanawiano odpowiedzialnych za te wspólnoty, zaś w *Dziejach Apostolskich* czytamy o osobnej funkcji związanej z codzienną posługą stołów (Dz 6,1-7).

Po edykcie mediolańskim w 313 r. zaczynają powstawać pierwsze okręgi duszpasterskie, które z czasem przekształcą się w parafie. W kolejnych wiekach parafie będą ewoluować w struktury coraz bardziej formalne, z własnym kościołem, proboszczem i wyznaczonymi granicami terytorialnymi. Obok funkcji liturgicznych parafie spełniają także zadania edukacyjne, charytatywne i administracyjne. Sobór Trydencki położył większy nacisk na formalną organizację parafii, wprowadzając obowiązek ksiąg parafialnych, określono rolę proboszcza jako duszpasterza i nauczyciela wiary[1].

Sobór Watykański II odnosząc się do istoty Kościoła, podkreślał z kolei, że parafia to nie tylko instytucja wraz z jej administracyjnymi zadaniami, ale przede wszystkim wspólnota wierzących, zgromadzona na liturgii i słuchaniu słowa Bożego. Wskazał też na dużą rolę osób świeckich, zachęcając ich do zaangażowania się w życie parafii; kładł nacisk na rolę ewangelizacyjną i charytatywną. Sobór przypomniał o konieczności współpracy duchownych i świeckich, o komplementarności ich kompetencji i posług na rzecz Kościoła i parafii[2].

ZADANIE

- Porozmawiaj w rodzinie o tym, w jaki sposób postrzegasz swoją parafię. Nie krytykuj, ale zastanów się, w jaki sposób możesz włączyć się w jej misję.

[1] Zob. R. KAMIŃSKI, *Parafia*, w: *Leksykon teologii pastoralnej*, red. R. KAMIŃSKI, W. PRZYGODA, M. FIAŁKOWSKI, Lublin 2006, s. 587.

[2] Zob. SOBÓR WATYKAŃSKI II, *Konstytucja dogmatyczna o Kościele*, nr 26, 33; *Konstytucja o liturgii*, nr 41-42; *Dekret o apostolstwie świeckich*, nr 10, 18, *Dekret o pasterskich zadaniach biskupów w Kościele*, nr 28, 30.